

ประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้ง
ของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ
Effectiveness of Extension Campus Administration
of Autonomous Sangha University

พระเมธีวชิรภุชิต (จำเนียร จิรวโส)*

สุรพล สุยะพรหม**

อภิวัฒน์ จันตะนี***

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค ประสิทธิภาพ และรูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๒๐ รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ จำนวน ๑๕ รูป/คน ใช้การวิเคราะห์แบบพรรณนาความ และการวิจัยเชิงปริมาณโดยแบบสอบถามจำนวน ๒๗๑ ชุด วิเคราะห์โดย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์วิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐยังคงมีอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนด้านสถานที่ ด้านงบประมาณ ขาดกลไกในการส่งเสริมวิชาการแก่นิสิต ขาดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สำหรับประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคมมากที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ และรูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ ด้านการผลิตบัณฑิต พบว่า การจัดการเรียน

* นิสิตปริญญาเอก, วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

*** รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

การสอนโดยให้นิสิตเป็นศูนย์กลาง การเพิ่มกลไกการจัดการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ด้านการวิจัยและพัฒนา พบว่า มีการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างสร้างสรรค์ การจัดตั้งศูนย์การวิจัย ด้านการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและการบริการวิชาการ พบว่า การส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ การจัดทำวารสารของหน่วยวิทยบริการ และด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พบว่า กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นการจัดตั้งเครือข่ายชุมชนการบูรณาการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงไปยังศิลปวัฒนธรรม

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การบริหารจัดการ, สถานศึกษาอกที่ตั้ง, มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ.

ABSTRACT

The research aims to study the problems and barriers, effectiveness and productivity management styles outside the academy. Autonomy of the university disciplines. This research combines methods (Mixed Methods Research) between qualitative research by interviewing a number 20 / person and group chat only number 15 / person uses a descriptive analysis. And quantitative research by questionnaire of 271 set by software analyzes the social science analysis descriptive statistics include percentage, mean and standard deviation.

Research results

Problems and obstacles of management education outside of the university disciplines Autonomy remains a barrier to learning and teaching in the budget. The lack of mechanisms to promote academic students. Lack of moral development of graduate desirable. For effective management of educational institutions located outside the autonomous monastic universities. Overall, the level considered, it was an important aspect of promoting Buddhism and services to the society most in high level with an average of 3.83. and patterns to increase the effectiveness of management education outside of the university disciplines Autonomy. The graduates were managed by a student-centered teaching. Adding a management mechanism in accordance with local instructors. Research and Development has found that managing research creatively. The establishment of the research center The preservation of religious and academic services that promote academic activities. The Journal of Academic Services. And the promotion of art and culture that set the course in accordance with the local culture, establishing community networks, integrating teaching, links to art and culture.

Keywords : Effectiveness, Management, Outside the Academy, University Autonomy.

๑. บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทยที่สมเด็จพระบรมพิตรพระราชสมภารเจ้า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงสถาปนาขึ้น ได้ดำเนินการตามพระราชปณิธาน และปฏิบัติภารกิจที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตทางด้านพระพุทธศาสนา การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาเป็นเวลานานกว่า ๑ ศตวรรษ ได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี คณะพุทธศาสตร์เป็นคณะแรก เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ใช้ชื่อปริญญาว่า พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) มาจนถึงปัจจุบันและเป็นศูนย์รวมวิทยาการด้านต่างๆ ที่มีคุณค่าต่อมวลมนุษย์ ทำหน้าที่ให้การศึกษา การค้นคว้า การวิจัย การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา และประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาต่างๆ ในสมัยใหม่ อีกทั้งทำหน้าที่เป็นแหล่งบริการทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาทั้งในทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จาก ๑ ศตวรรษที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้สถาปนามาจนถึงปัจจุบันนี้ ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมากมาย โดยในปัจจุบันในส่วนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย ได้แบ่งออกเป็นในส่วนกลาง ๖ คณะ/บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ ๑๒ แห่ง ห้องเรียน ๕ แห่ง หน่วยวิทยบริการ ๑๘ แห่ง และสถาบันสมทบ ๗ แห่ง^๑ กระจายไปอยู่ทั่วประเทศและในต่างประเทศ ส่วนงานที่จัดว่าอยู่นอกสถานที่ตั้งได้แก่ ห้องเรียน และหน่วยวิทยบริการ

จากการที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ได้ขยายการศึกษาออกนอกสถานที่ตั้งไปในจังหวัดต่างๆ จากการประชุมพระพุทธศาสนาโลก ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาวิสาขบูชา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ ได้รับ การผลักดันให้เป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาโลกในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า สถานศึกษานอกที่ตั้งของวิทยาลัยสงฆ์ ในการกำกับของภาครัฐ ยังมีปัญหาในการดำเนินงานตามพันธกิจ ๔ ด้าน อาทิเช่น อันดับแรกขาดการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานมีการใฝ่รู้ใฝ่คิด และมีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานวิจัยน้อยเกินไป อาจารย์บางท่านยังขาดทักษะในการสอน หรือบางส่วนงานไม่มีการพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาแหล่งความรู้ให้มีความทันสมัย เป็นต้นการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษานอกที่ตั้ง และจะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปพัฒนาส่วนงานของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุผลต่างๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยสนใจจะศึกษา “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ”

^๑มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, “คณะและส่วนงาน”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.mcu.ac.th/site2section.php>. [๑๓ มกราคม ๒๕๕๗].

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ

๒.๒ เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ

๒.๓ เพื่อศึกษารูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ

๓. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ” โดยกำหนดดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดังต่อไปนี้

๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษา นอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ โดยมุ่งศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตามพันธกิจ ๔ ด้านของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

๑. ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ

๒. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้ง ของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ ตามพันธกิจ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ผลิต-
ภัณฑ์ ๒) วิจัยและพัฒนา ๓) ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม และ ๔) ทำนุ-
บำรุงศิลปวัฒนธรรม

๓.๓ ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลหลัก

๑. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิต ของ
หน่วยวิทยบริการฯ ๓ แห่ง จำนวน ๘๔๓ รูป/คน ได้แก่

๑) หน่วยวิทยบริการฯ จังหวัดอุทัยธานี	จำนวน ๒๘๔ รูป/คน
๒) หน่วยวิทยบริการฯ จังหวัดกำแพงเพชร	จำนวน ๒๙๓ รูป/คน
๓) หน่วยวิทยบริการฯ จังหวัดพิจิตร	จำนวน ๒๖๖ รูป/คน

๒. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วยพระสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้บริหารคณาจารย์ ผู้นำ
ชุมชน รวมทั้งสิ้น ๒๐ รูป/คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

๑) พระสังฆาธิการ	จำนวน ๓ รูป
๒) คณะผู้บริหาร	จำนวน ๔ รูป/คน

๓) คณาจารย์	จำนวน ๓ รูปคน
๔) นักวิชาการ	จำนวน ๓ รูป/คน
๕) กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน ๑ คน
๖) เจ้าหน้าที่	จำนวน ๓ รูป/คน
๗) นิสิต	จำนวน ๓ รูป/คน

๓.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัย “ประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้ง ของ มหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ” จะดำเนินการศึกษาวิจัยในหน่วยวิทยบริการฯ สังกัดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ๑) หน่วยวิทยบริการฯ จังหวัดอุทัยธานี ๒) หน่วยวิทยบริการฯ จังหวัดกำแพงเพชร และ ๓) หน่วยวิทยบริการฯ จังหวัดพิจิตร

๔. วิธีดำเนินการวิจัย

๔.๑ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ขั้นปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้ง และศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ หรือ การวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้ง นอกจากนั้นยังศึกษาถึงความพร้อมในการจัดการศึกษานอกสถาบันการศึกษาและหลักการบริหารจัดการอื่น ๆ

๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ถึงรูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ ตามพันธกิจ ๔ ด้านจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒๐ รูป/คน โดยผู้วิจัยจะส่งหนังสืออย่างเป็นทางการ โดยคำรับรองผู้อำนวยการหลักสูตร ฯ เพื่อขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองพร้อมกับบริบทเนื้อหาต่างๆ ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และจะกำหนด วัน เวลา และสถานที่ ส่วนในขณะการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญ ในการตอบคำถามแต่ละประเด็น และบันทึกภาพนิ่ง

๔.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม (Survey Research) รูปแบบเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด ๒๗๑ ตัวอย่าง โดยมีลำดับดังนี้

๑. ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยจากสภาวิชาการรัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ผู้ศึกษาวิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต่อหน่วยวิทยบริการแต่ละแห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลทำการศึกษาวิจัย

๓. ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกจ่ายแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓ แห่ง จำนวน ๒๗๑ รูป/คน

๔.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อหาข้อเสนอแนะถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๑๕ รูป/คน ได้แก่ การยื่นขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์พร้อมกับรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ผู้วิจัยทำการศึกษา และนำหนังสือพร้อมกับเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มที่ผลการวิจัยเพื่อทำความเข้าใจให้กับผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมทั้งนัดวัน เวลา และสถานที่

๕. ผลการวิจัย

๕.๑ สภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ

พบว่า การผลิตบัณฑิตยังคงมีปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนด้านสถานที่ ด้านงบประมาณ ขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดกลไกในการส่งเสริมวิชาการแก่นิสิต ขาดการส่งเสริมและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต บุคลากร โดยเฉพาะอาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนน้อยเกินไป การยกฐานะเป็นวิทยาลัยยังมีข้อจำกัด การจัดการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่นและจัดตารางการเรียนการสอนมากเกินไป การคัดกรองผู้เข้าเรียนยังไม่มีมาตรฐานทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

๕.๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งรวมทุกด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคมมากที่สุดอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ รองลงมาด้านการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๔ ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๓ และด้านการผลิตบัณฑิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๙

๕.๑.๓ รูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ พบว่า

๑. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งด้านการผลิตบัณฑิตพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยให้นิสิตเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ อาศัยความร่วมมือจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในการปรึกษาหารือกันบ่อย ๆ การวัดและประเมินจะต้องมีความชัดเจนและนำผลเพื่อการวางแผนการแก้ไขและพัฒนา นิสิต ส่งเสริมให้นิสิตมีศักยภาพในการประกอบอาชีพโดยการเพิ่มกลไกทางการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น สร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด เมื่อสำรวจการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า รายละเอียดการผลิตบัณฑิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๙ ส่วนการสนทนากลุ่มเฉพาะ พบว่า จะต้องการจัดการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้นโดยปรับหลักสูตรของ

มหาวิทยาลัยที่ใช้อยู่ให้สามารถจะตอบโจทย์ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๒. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษาออกที่ต้งด้านการวิจัยและพัฒนา พบว่า การบริหารจัดการงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพซึ่งแต่ละหน่วยวิทยบริการสามารถพัฒนาศักยภาพได้ในระดับดีซึ่งความแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการศึกษาออกที่ต้งด้วยการสนับสนุนคณาจารย์นักศึกษาให้สามารถเชื่อมโยงงานวิชาการไปยังหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และท้องถิ่น ซึ่งสามารถจะบูรณาการสมรรถนะที่หลากหลายของแต่ละบุคคลหรือแต่ละส่วนขององค์การผสมผสานหน้าที่ภารกิจการบริหารและการใช้ทรัพยากรทางการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การการวิจัยเพื่อกำหนดสมรรถนะขององค์การประกอบด้วยนโยบายและกลไกการบริหารการสื่อสารในการบริหารบรรยากาศในองค์การความรู้ความสามารถของบุคลากรและการจัดการทรัพยากรการเรียนรู้การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม การเรียนรู้ทักษะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ค่านิยมด้านความรับผิดชอบและการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณรวม ซึ่งผลเชิงปริมาณด้านการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับมาก ๓.๖๔ ส่วนการสนทนากลุ่มเฉพาะ พบว่า การจัดตั้งศูนย์การวิจัยในระดับหน่วยวิทยบริการ ซึ่งจะช่วยให้เกิดกระแสการผลิตผลงานสำหรับอาจารย์ เจ้าหน้าที่รวมทั้งนิสิตการยกระดับความเข้มข้นและความเข้มแข็งทางวิชาการในรายวิชาที่หลักสูตรระดับปริญญาตรี

๓. รูปแบบเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษาออกที่ต้งด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม พบว่า การเพิ่มคุณภาพของอาจารย์ และนิสิตให้สามารถทำงานร่วมกับท้องถิ่นได้อย่างมั่นใจผ่านการฝึกอบรม ตลอดจนมีองค์ความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมอาจารย์ และนิสิตให้มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคมมากที่สุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ สำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ พบว่า ผู้วิจัยได้ค้นพบแนวทาง ๔ ประการ ได้แก่ ๑.กลยุทธ์การประสานงาน ๒.ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันโดยการจัด MOU ในการทำงานทางสังคม ๓. การฝึกฝนอบรมพระนิสิตให้มีความทักษะ มีศักยภาพในการทำหน้าที่เป็นวิทยากรในโรงเรียนที่สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยความเป็นนักเผยแผ่ได้อย่างเต็มกำลัง และ ๔.การจัดทำวารสารของหน่วยวิทยบริการเพื่อเป็นประโยชน์แก่การเป็นโรงเรียนฝึกทักษะทางวิชาการให้กับนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ได้มีพื้นที่แสดงออกถึงวุฒิภาวะทางวิชาการให้สูงขึ้น

๔. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษาออกที่ต้งด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า การกำหนดหลักสูตรด้านศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การจัดตั้งเครือข่ายชุมชนโดยเฉพาะพระสงฆ์ที่เป็นพระสังฆาธิการในจังหวัดที่เป็นนิสิตหน่วยวิทยบริการให้เข้ามามีความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมการบูรณาการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงไปยังศิลปวัฒนธรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๓ และผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ พบว่า การปลูกฝังวัฒนธรรมที่ต้งามผ่านครูสอนศิลปธรรมที่มีอยู่ทั่วทุกพื้นที่ การเสริมสร้างนักวิจัยท้องถิ่นด้วยการเพิ่มทักษะด้านการวิจัย

ให้กับพระสงฆ์ที่สามารถจะสอดแทรกกิจกรรมทางการวิจัยลงไปสู่โรงเรียน และชุมชนในตนเอง อาศัยอยู่ร่วมทั้งการค้นหาคำมีปัญหาท้องถิ่นออกมาอธิบายให้มากที่สุดการสร้างหลักสูตรทาง ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้มีความสำคัญต่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม

๖. อภิปรายผล

๖.๑ สภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์
ในกำกับของรัฐ ด้านการผลิตบัณฑิต พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนและด้าน สถานที่ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของวชิระ โทบุญญานนท์^๖ พบว่า ยังพบปัญหาเรื่องขาดสถานที่ในการบริหารประชาชน และการประชาสัมพันธ์ในโครงการดังกล่าวให้ ประชาชนได้รับทราบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนยังไม่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่นและจัดตารางการเรียนการสอนมากเกินไป ซึ่งมีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา บุญยัง^๗ พบว่า การบริหารงานของคณะพยาบาลศาสตร์มี ประสิทธิภาพในระดับมากที่สุดซึ่งพิจารณาจากตัวชี้วัดความสำเร็จของมหาวิทยาลัยด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ ด้านความสามารถในการผลิตของคณะ ทั้งนี้พิจารณาได้จาก ด้านการเรียนการสอนคณะฯ มีประสิทธิภาพด้านอัตราการมีงานทำของนักศึกษาและอัตราความสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาใน หลักสูตรด้านการวิจัยคณะฯมีประสิทธิภาพด้านความสอดคล้องของผลงานวิจัยที่นำไปใช้ในการแก้ไข ปัญหาสังคมและจำนวนงานวิจัยที่ได้มีการตีพิมพ์ ยกเว้นด้านการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุน การวิจัย

๖.๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของ รัฐพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษานอกที่ตั้งรวมทุกด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคมมากที่สุด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา บุญยัง^๘ พบว่า ด้านความ สามารถในการผลิตของคณะ ทั้งนี้พิจารณาได้จาก ด้านการเรียนการสอน คณะฯ มี ประสิทธิภาพด้านอัตราการมีงานทำของนักศึกษา และอัตราความสำเร็จการศึกษาตาม ระยะเวลาใน หลักสูตรด้านการวิจัยคณะฯ มีประสิทธิภาพด้านความสอดคล้องของผลงานวิจัยที่นำไปใช้ในการแก้ไข

^๖วชิระ โทบุญญานนท์, “สัมฤทธิ์ผลของโครงการโรงพักของเรา:กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธร ตำบล ช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙).

^๗กาญจนา บุญยัง, “ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบ อิสระรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗).

^๘กาญจนา บุญยัง, “ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบ อิสระรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗).

ปัญหาสังคม และจำนวนงานวิจัยที่ได้มีการตีพิมพ์ ยกเว้น ด้านการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการวิจัย

๖.๓ รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ในกำกับของรัฐ

๑. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งการผลิตบัณฑิตพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ มีความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนโดยให้นิสิตเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของมณี ชินณรงค์^๕ พบว่า ในภาพรวม คณะวิทยาการจัดการมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอยู่ในระดับดี ๑) ทุกด้านที่ศึกษา คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน และด้านการประกันคุณภาพ มีประสิทธิผลการบริหารจัดการในระดับดีเช่นเดียวกัน ๒) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล การบริหารจัดการเรียงระดับความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ภาวะผู้นำคุณภาพบุคลากรคุณภาพเทคโนโลยี ความสามารถของบุคคล ปริมาณเทคโนโลยี ค่านิยม วิสัยทัศน์ร่วมการเรียนรู้เป็นทีมงบประมาณความคิดอย่างเป็นระบบรอบความคิด อาศัยความร่วมมือจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในการปรึกษาหารือกันบ่อย ๆ อยู่ในระดับที่ยังน้อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Heck, R. H. Lerson.T. J.& Marculidrs. G.A^๖ พบว่าการทดสอบ ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบเชิงเหตุผลที่ว่าครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา และมีัยมศึกษาที่ใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยยืนยันว่า พฤติกรรมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจริง รวมทั้งมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลการบริหารวิชาการด้วย

๒. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งวิจัยและพัฒนาพบว่า การจัดหาครูอาจารย์ที่เก่งด้านการวิจัย หรือการจัดตั้งศูนย์การวิจัยในระดับหน่วยวิทยบริการ โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรที่มีความชำนาญโดยเฉพาะนักวิชาการจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และภาวะผู้นำซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล ศิริสง^๗ พบว่า พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ และกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์

^๕มณี ชินณรงค์, “ประสิทธิผลการบริหารจัดการคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (คณะกรรมการ มหวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๖).

^๖Heck, R .H.Lerson, T.J.&Marculidrs, G.A. Instructional leadership and school achievement : Validation of a Causal Model. *Educationl Administration*, (Quarterly, 1990).

^๗กมล ศิริสง, “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๕).

สัมพันธ์และกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารการศึกษากับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทุกด้านและทุกราย

๓. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งส่งเสริม พระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม พบว่า การเพิ่มคุณภาพของอาจารย์ และนิสิตให้สามารถ ทำงานร่วมกับท้องถิ่นได้โดยเฉพาะศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริพงษ์ ปานจันทร์**^๔ พบว่า ทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลในการให้บริการสาธารณะด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีประสิทธิผล มากที่สุด และด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประสิทธิผลน้อยที่สุด ส่วน ตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของภารกิจแต่ละด้านจะมีความแตกต่างกัน ไปตามภารกิจ แต่ภารกิจส่วนใหญ่ทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็น สอดคล้องกันว่าตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

๔. รูปแบบการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

พบว่า การกำหนดหลักสูตรด้านศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี ท้องถิ่นรวมทั้งการนำประเด็นทางประเพณีวัฒนธรรมมาส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนใน ท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริพงษ์ ปานจันทร์**^๕ พบว่า ทั้งประชาชนและ พนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลในการให้บริการ สาธารณะ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีประสิทธิผลมากที่สุด และด้านศิลปวัฒนธรรมจารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประสิทธิผลน้อยที่สุด ส่วนตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานที่ ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่ทุกภารกิจส่วนใหญ่ทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็น สอดคล้องกันว่าตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด การ ส่งเสริมสนับสนุนเด็กและเยาวชนให้มีค่านิยมและการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกิจกรรมการส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นซึ่งที่ส่งผลต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทางอ้อม การปลูกฝังวัฒนธรรม ที่ดีงามผ่านครูสอนศีลธรรมให้สามารถที่กำหนดกระบวนการสอนนักเรียนให้เกิดจิตสำนึกในความ

^๔สิริพงษ์ ปานจันทร์, “ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ **ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)**, (คณะวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัย ศรีปทุม, ๒๕๕๔).

^๕สิริพงษ์ ปานจันทร์, “ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ **ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)**, (คณะวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ: มหาวิทยาลัย ศรีปทุม, ๒๕๕๔).

เป็นชาวพุทธที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งดาว จินดาเทวิน^{๑๐} พบว่า ผลการประชุมผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับ อบต. ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ปัจจัยหลัก ๗ องค์ประกอบ ประกอบด้วยปัจจัยหลักเดิม ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ปัจจัยหลักที่ค้นพบอีก หนึ่งองค์ประกอบ ได้แก่ หลักกัลยาณมิตร

๗. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษานอกที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในกำกับของรัฐ” ที่ผู้วิจัยได้ทำศึกษามีนัยยะต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิผล ในเชิงพันธกิจของหน่วยวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้นั้น ก็ขึ้นอยู่กับ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น การจัดตั้งศูนย์การวิจัยเพื่อเตรียมโรงเรียนการฝึกให้นิสิตที่เป็นบรรพชิต และครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้มีการศึกษาว่าแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากประสบการณ์โดยเฉพาะองค์ความรู้จากชุมชน และพื้นที่ต่างๆ ทั่วทั้งจังหวัด นอกจากนี้ยังจะต้องสร้างพระนิสิตสำหรับการพัฒนาสังคมให้มากยิ่งขึ้นเพราะจะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันพระนักพัฒนาสังคมจะได้รับการยอมรับจากประชาชนในฐานะผู้ที่เข้าไปช่วยเหลือสังคมให้เกิดความสงบสุข และมีความสุขบนพื้นฐานของความสามัคคีในหมู่คณะ ดังนั้น หน่วยวิทยบริการจะต้องใช้องค์ความรู้จากงานวิจัยฉบับไปปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมต่อสภาพการบริหารที่เกิดประสิทธิผลในเชิงรูปธรรมให้มากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยจะขอเสนอแนะข้อมูลเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

^{๑๐}กิ่งดาว จินดาเทวิน, “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์กรบริหารส่วนตำบล(อบต.) ในจังหวัดอุดรดิตถ์”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณนครินทร์, ๒๕๕๒).

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) งานวิจัย/วิทยานิพนธ์

กมล ศิริสง. “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๕.

กาญจนา บุญยัง. “ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”. **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

กิงดาว จินดาเทวิน. “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต) ในจังหวัดอุดรดิตถ์”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.** สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๒.

มณี ชินณรงค์. “ประสิทธิผลการบริหารจัดการคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.** คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๖.

วชิระ โทบุญญานนท์. “สัมฤทธิ์ผลของโครงการโรงพักของเรา:กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธร ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙.

สิริพงษ์ ปานจันทร์. “ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์).** คณะวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๕๔.

(๒) เว็บไซต์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. “**คณะและส่วนงาน**”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.mcu.ac.th/site2section.php> [๑๓ มกราคม ๒๕๕๗].

๒. ภาษาอังกฤษ

(I) Book:

Heck. R.H.Lerson.T.J.&Marculidrs. G.A. **Instructional Leadership and School Achievement : Validation of a Causal Model.** Educational Administration. Quarterly, 1990.